

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quaestio 1. Qua ratione intellectus creatus ad visionem intuitiuam Dei
causandam concurrat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

excedant in perfectione, eadem & accidentia se excedant intra suum. Atque ita nullum sit accidens in serie proportionali accidentium, quod non se habeat ad alia accidentia, sicut se habet aliqua substantia ad alias substantias in serie proportionali substantiarum: idque siue ista series à latere ascendente sint infinita, siue finita: de quo nos egimus supra disp. 13. q. 9. Cùmque accidens tunc citra dubium ita sit proportionatum substantiæ, vt ei esse possit connaturale, & debitum (si aliunde adfit titulus) consentaneè ad dicta supra q. 2. hypoth. 4. quando ita se habet quoad quantitatem perfectionis ad alia accidentia, sicut substantia ad alias substantias: conficitur, nullum esse accidens in serie accidentium, cui non respondeat in serie substantiarum substantia, cui sit illud quoad perfectionem proportionatum, atque adeò (titulo insuper interueniente) connaturale, & debitum. Hinc autem non sequitur, manere Deum impotem ad præstanda suis creaturis plura beneficia, quam eis sint debita; aut ad faciendum plura vt Auctor supernaturalis, quam vt Auctor naturæ. Quandoquidem semper ipsi integrum erit, conferre cuius substantiæ possibili supremam inferiori (si ab eo creetur) accidentia supremam proportionata, ipsique proinde inferiori improporcionata per excessum, atque adeò supernaturalia. Supremam autem substantiæ (si datur iuxta dicta à nobis q. illa 9. citata disp. 13.) multa accidentia conferre poterit indebita ipsi defectu tituli, et si aliàs essent illi proportionata; & multo plura ipsi improporcionata per defectum, vt pote proportionata substantijs alijs ipsa inferioribus. Id quod insuper cum quavis substantiâ non supremâ, & alias inferiores habente præstare poterit. Ex quo patet, Deum semper, & in omni euentu competentem esse ad faciendum multo plura, quam facere potest vt Auctor naturæ, varijs modis vitra naturæ debitum operando. Id quod significare voluit August. loco citato, tametsi ille non adeò vniuersaliter, & de possibili, sed de naturâ tantum existente videatur ibi loqui.

263 Secundo ad argumentum factum respondeo, dato, quod essent possibilis accidentia nulli substantiæ possibili connaturalia, talia non esse censenda ea omnia, quæ ex fide nouimus supernaturalia de facto: quandoquidem de illis eisdem, aut de eorum aliquibus probant connaturalia esse alicui substantiæ possibili, quæcunque producta sunt à nobis in præsentis quæstione: ad præstantiamque, quam in illis prædicant Patres, & omnes agnoscimus, fat est, quod ipsa improporcionata sicut per excessum, atque adeò indebita omnibus substantijs existentibus, atque etiam omnibus possibilibus æqualis cum illis, aut inferioris perfectionis.

264 Iam verò, si sit possibilis substantia, cui accidentia supernaturalia, quæ ex fide nouimus, connaturalia sint, ea vtique perinde respectu eorum, aut principalis, aut instrumentalis causa asserenda erit, ac cæteræ quæque substantiæ respectu suorum accidentium connaturalium aut principales, aut instrumentales causæ asseruntur, vt satis ex se est notum. Quænam autem causæ, & respectu quorum effectum principales, & quænam instrumentales dicendæ sint, dubitationem importat potius de nomine, quam de re; cuius decisio non est huius loci. Quo circa specialem quæstionem in eâ fundatam, quam hic adiungunt aliqui Recentiores, vt Amic. Recupit. supra, & alij, de possibilitate substantiæ, cui saltem vt connaturali

instrumento visio beatifica, aut etiam alia supernaturalia accidentia, quæ ex fide nouimus, connaturalia sint, libenter prætermitto, vt pote, quæ suppositis dictis in hac, quam discussimus, partem, aut nihil confert ad rem.

DISPUTATIO XIX.

De principijs visionis intuitiue Dei.

P Principia visionis intuitiue Dei dicimus in præsentis, quæcunque ad illam causandam quoquo modo concurrunt, siue actiue, siue passiue, siue vt causæ, siue vt condiciones causandi.

QVAESTIO I.

Qua ratione intellectus creatus ad visionem intuitiuam Dei causandam concurrat.

Certum est apud omnes, visionem intuitiuam Dei, de qua agimus, in intellectu creato recipi, atque adeò hunc ad illam passiue concurrere aliquo modo. Est tamen controuersum primo, an etiam concurrat actiue, siue effectiue. Negant imprimis, qui ad nullam intellectionem etiam naturalem, censent, intellectum creatum concurrere effectiue. Quos citauimus, & reieciimus in Pharo Scient. disp. 1. q. 1. Deinde speciatim agentes de visione beatifica negant Scot. in 3. dist. 14. q. 1. art. 2. & in 4. dist. 49. q. 11. Ocham. in 1. dist. 1. q. 2. & in 4. q. 12. art. 3. ad 2. Conseruiuntque Duran. in 3. dist. 14. q. 1. n. 9. & in 4. dist. 46. q. 2. & Ricard. in 3. dist. 13. art. 2. q. 3. & in 4. dist. 49. art. 3. q. 5. Inclinarque Palud. in 4. dist. 44. q. 7. n. 59. & clariùs dist. 49. q. 1. n. 13. & alij consentes, visionem beatificam à solo Deo fieri, infundique intellectui Beatorum. Communis tamen reliquorum Theologorum sententia est, intellectum etiam Beatorum ad illam effectiue concurrere. Ita Molin. 1. p. q. 12. disp. 1. Soar. tract. 1. lib. 2. cap. 10. Vazq. disp. 43. Becan. tract. 1. cap. 9. q. 4. Trigos. q. 7. art. 1. dub. 4. & 5. Arrub. disp. 19. cap. 1. & 5. Fasol. q. 12. art. 5. dubit. 6. Salas 1. 2. tract. 2. disp. 2. sec. 4. & disp. 5. sec. 3. & 5. Franc. Amic. 1. p. disp. 9. sec. 10. Recupit. lib. 6. q. 6. Auerl. q. 12. sec. 13. Arriag. disp. 7. sect. 2. & disp. 8. sec. 1. cum multis alijs ab eis relatis.

Inter quos rursus est controuersia, eaque potius de nomine, quam de re, an intellectus creatus vt causa principalis, an verò vt causa instrumentalis concurrat ad visionem Dei. Concurrere vt causam principalem, tenent Bann. 1. p. q. 12. dub. 3. Zumel. q. 1. concl. 4. Becan. cap. 9. q. 4. & omnium latissimè Salas 1. 2. tract. 2. disp. 5. sec. 5. à n. 75. cum Mol. Val. Vazq. Bellarm. Staplet. & alijs multis à se relatis. Concurrere verò vt causam instrumentalem, tenent Soar. 1. p. tract. 1. lib. 2. cap. 10. n. 14. & latius 3. p. tom. 1. disp. 3. 1. sec. 6. Fasol. 1. p. q. 12. art. 5. dubit. 7. Amic. supra, & Recupit. q. 7. cum alijs.

Tertiò est controuersia, eaque etiam de modo

do loquendi dumtaxat, an intellectus creatus ad visionem beatificam per potentiam naturalem, seu innatam, an potius per potentiam obedientialem concurrere dicendus sit. In quo etiam sunt diuini Auctores relati.

Propositio 1.

5 Intellectus creatus ad visionem Dei intuitiuam non solum passiuè, sed etiam effectiuè concurrat.

Primò; quia ita concurrat ad omnes suas alias naturales intellectiones, vt in Pharo disp. 1. q. 1. ostensum est. Neque est, cur de visione beatificà aliter, quod ad rem attinet, quàm de illis, philosophemur; et hinc præ illis sit supernaturalis. Siquidem actus etiam fidei diuinæ, quos in præsentis statu habemus, sunt supernaturales; & tamen hi citra omne dubium per voluntatis imperium nascuntur ab intellectu effectiuè; cum sine liberi, & meritorij: certum enim est, meritum citra efficientiam merentis dari non posse. Secundò; quia certum est secundum fidem ex Trident. sess. 6. cap. 5. & can. 4. actus supernaturales voluntatis effectiuè à voluntate ipsà procedere. Qualiter debere necessariò procedere eo ipso, quòd sunt liberi, & meritorij insuper manifestum est; cum sit pariter manifestum, libertatem sine efficiencià principij liberi stare non posse. Ergo tantumdem est dicendum, de actibus supernaturalibus intellectus, è quibus est visio beatificà. Tertiò; quia visio beatificà est actus vitalis, vt constat. Omnis autem actus vitalis connaturaliter saltem debet per effectiorem oriri à principio viuente. Dico connaturaliter saltem: quia mea sententià visio beatificà non importat in suo conceptu essentiali actionem physicam oriundam ab intellectu videntis, vt pote, quæ non physica, sed intentionali tantum vitæ vitalis actus est; atque ita à solo Deo produci potest, infundique intellectui Beati de potentia absoluta, vt ex doctrinâ vniuersali de intellectione humanâ in genere traditâ in Pharo disp. 2. q. 1. proposit. 1. constat. Docentque, præter citatos ibi, Valent. 1. p. disp. 1. q. 12. pun. 3. Salas 1. 2. tract. 2. disp. 2. sec. 4. Egid. Lusit. lib. 10. de Beat. q. 1. art. 4. §. 2. Recupit. 1. p. lib. 6. q. 9. Et apud eos alij cum Scot. Ocham, Duran. & Ricard. relatis n. 2.

6 Obijci tamen potest contra propositionem, Primò. *Gratiam, & gloriam dabit Dominus.* Psal. 83. Sed Deus se solo producit gratiam. Ergo & gloriam consistentem in visione beatificà. Secundò. Præmium est adæquatè à præmiante, sicut meritum à merente. Sed visio beatificà est præmium à Deo vt præmiante collatum. Ergo, Tertiò. A solo Deo est lumen gloriæ. Ergo potiore iure visio perfectior lumine. Quarto. Si visio fieret ab intellectu Beati, Beatus beatificaret se ipsum; sicque cessare à suâ beatitudine posset, Quod vtrumque est absurdum.

7 Respondeo ad primum, gratiam, & gloriam dari à Deo; sed diuerso modo: quia gloria actus vitalis est, scilicet gratia scilicet habitualis. Et ideo gratiam Deus se solo, gloriam verò simul cum intellectu Beati producit. Ad secundum, necesse non esse, quòd præmium à solo præmiante oriatur physice: potest enim & præmiatus ad illud concurrere; præsertim concursu sibi non libero, vt euenit in præsentis. Ad tertium, lumen, vt pote quod non est actus vitalis, à solo

Deo venire efficiendum; scilicet visionem, quæ actus vitalis est, vt dictum. Quidquid sit de maiori huius perfectione. Ad quartum, Beatum non dici beatificare se ipsum, etiam suam beatitudinem efficiat physice: quia non efficit libere. Quo etiam iure ab illâ cessare non potest. Alia quædam vniuersaliora q. illâ 1. Phari citatâ nuper opposita, & diluta sunt.

Propositio 2.

8 Aptius videntur loqui, qui intellectum creatum concurrere vt instrumentum dicunt ad visionem beatificam.

Quia concurrat eleuatus, & determinatus, atque adeo veluti motus à Deo ad effectum supernaturalem altioris ordinis, suamque proinde superantem naturalem virtutem, exigentiam, & debitum. In quo arte factorum instrumentis potius, quàm causis principalibus assimilatur. Vnde analogia petenda est ad discernendum, & discernendum, quænam effectuum naturalium causæ instrumentales, & quænam causæ principales dicendæ sint. In quo, cum nullum de re, sed solum de modo loquendi dissidium sit, non est, cur amplius immoremur.

Propositio 3.

9 Intellectus creatus non virtute naturali, sed summum innatâ, seu congenitâ, obedientialique est dicendus concurrere ad visionem beatificam.

Quia nomine virtutis naturalis ea solum venit intelligenda iuxta communem loquendi morem, quam habent causæ respectu suorum effectuum connaturalium. Constat autem ex dictis in superioribus, visionem beatificam non esse connaturalem effectum intellectus creati; cum sit illi supernaturalis. Ceterum, quia virtus, mediâ qua intellectus creatus concurrat ad visionem beatificam, cum ipso est identificata realiter, non abs iure à quibusdam dicitur virtus innata, siue congenita. Quoniam verò huiusmodi virtus nihil in visionem præstare potest, nisi eleuata à Deo, adintraque auxilio aliquo supernaturali, & ei prorsus indebito, vt ex dicendis appareret; ipsaque visio comparatione eius supernaturalis est, & indebita, vt constat ex iam dictis; ideoque virtus obedientialis, atque etiam virtus inchoata appellari solet. Quibus vocabulis eius specialis natura prout condistincta à virtute, quam habent causæ ad suos connaturales effectus, significari intenditur. In quo etiam maius dissidium, quam de modo loquendi, esse non potest, vt iam notauimus.

QVÆSTIO II.

Verum intellectus creatus ad videndum Deum intuitiuè aliquo lumine gloria indigeat.

Propositio vnica.

Certum secundum fidem est, intellectum creatum